

Wacław Pagórski

Sprawozdanie z konferencji *Młodzi jako twórcy i animatorzy kultury, sztuki, zdarzeń i rzeczywistości współczesnych Niemiec, Austrii i Szwajcarii*

Dnia 1. czerwca odbyła się w Instytucie Filologii Germańskiej UAM studencko-doktorancka konferencja naukowa pt. *Młodzi jako twórcy i animatorzy kultury, sztuki, zdarzeń i rzeczywistości współczesnych Niemiec, Austrii i Szwajcarii*. Było to podsumowanie prac trwających w semestrze letnim roku akademickiego 2011/2012 w Kulturowym Kole Naukowym, które w czasie konferencji chciało podzielić się swymi przemyśleniami a także umożliwić dyskusję w gronie nieograniczającym się wyłącznie do studentów filologii germańskiej. W związku z szerokim zakresem omawianych tematów konferencja odbyła się w czterech blokach tematycznych, w których dyskutowano na temat elementów kultury tworzonych przez młodych ludzi oraz rozwoju postrzegania młodzieży oraz jej tożsamości w społeczeństwie postmodernistycznym. Przedstawione zostały również elementy życia codziennego jak np. media, polityka, sport i ich rola w życiu młodych ludzi. Nie zabrakło też perspektywy dydaktycznej, która umożliwiła zapoznanie się z sytuacją panującą w szkołach i na uniwersytetach na obszarze niemieckojęzycznym. Tak szerokie spektrum tematyczne było efektem zaangażowania studentów i doktorantów trzech wydziałów naszego uniwersytetu: Wydziału Neofilologii, Wydziału Historycznego oraz Wydziału Nauk Społecznych.

Konferencję otworzył referat pt. *Odkrycie młodości: ciało, awangarda i sztuka* wygłoszony przez dr Bernadettę Matuszak-Loose z Zakładu Kultury Niemieckiego Obszaru Językowego, która przedstawiła proces odkrywania młodości a także problemy związane z jej definicją. Referat ten wywołał żywą dyskusję, w której uczestniczyli zarówno studenci jak i wykładowcy z Instytutu Filologii Germańskiej – umożliwiło to wymianę poglądów między przedstawicielami różnych generacji. W czasie dyskusji poruszono m.in. takie kwestie jak: wyznaczniki młodości (wiek, stan psychofizyczny, samookreślenie), próby wydłużania okresu młodości i wpływ mediów na ten proces a także postrzeganie młodości w zależności od kręgu kulturowego. Na wiele z postawionych pytań udało się odnaleźć odpowiedź w trakcie wygłoszenia kolejnych referatów i następujących po nich dyskusjach.

Na pierwszą część konferencji składały się cztery referaty dotyczące sztuki tworzonej przez ludzi młodych. Wystąpienie mgr Karoliny Rapp dotyczyło malarstwa Nowej Szkoły Lipskiej i ich przedstawicieli – prelegentka skupiła się na omówieniu twórczości młodych

autorów a także recepcji ich dzieł. W nieco innej formie przedstawiony został kolejny referat, wygłoszony przez Dominikę Szalbierz, który stanowił porównanie festiwali muzycznych w Niemczech, Austrii i Szwajcarii. W nawiązaniu do wystąpienia wywiązała się dyskusja, w której starano się odpowiedzieć na pytania, dlaczego i w jaki sposób festiwale muzyczne stały się elementem rzeczywistości ludzi młodych, zarówno w krajach niemieckojęzycznych jak i w Polsce.

W czasie konferencji poruszono również zagadnienia związane z literaturą tworzoną przez ludzi młodych – na podstawie referatów mgr Marka Szałagiewicza oraz Mariki Sobańskiej można było zaobserwować próbę zaprezentowania świata przedstawionego w utworach współczesnych autorów niemieckich a także użytych przez nich środków przekazu, które mogą budzić w czytelniku szok i oburzenie.

W drugiej części punkt ciężkości został położony na perspektywę socjologiczną i historyczną. Pierwszy referat wygłoszony przez mgr Dominikę Gortych był przedstawieniem fenomenu młodości w ujęciu socjologicznym – omówione zostały m.in. podstawowe pojęcia jak ‘młodość’ czy ‘pokolenie’. Wystąpienie to dało możliwość do zastanowienia się nad cechami młodzieży i rolą, jaką pełni w dzisiejszym społeczeństwie. Pozostając w dalszym ciągu w nurcie rozważań nad istotą młodości Wacław Pagórski wygłosił referat o ewolucji poglądów na temat młodości, którą przedstawił na przykładach zaczerpniętych m.in. ze Starego Testamentu, średniowiecznych zapisów prawnych czy XVII-wiecznego malarstwa. Poruszany już wcześniej aspekt międzypokoleniowej transmisji wartości został szczegółowo omówiony w referacie mgr Anny Datko, która przedstawiła problematykę komunikacji między generacjami. W podobnym nurcie znajdował się referat Mileny Łakomy, która zaprezentowała sposoby dążenia młodych do osiągnięcia dorosłości.

Po przerwie obiadowej rozpoczęła się część poświęcona tematom związanym z życiem codziennym niemieckiej młodzieży, którą rozpoczęła Monika Lisiecka. W swym referacie przedstawiła elementy łączące i różniące młodych ludzi mieszkających w Polsce i w Niemczech. W ten sposób wywiązała się dyskusja nad przyczynami i formą stereotypów, które warunkują polski obraz niemieckiej młodzieży. W kolejnym referacie wygłoszonym przez Katarzynę Tymek omówione zostało zaangażowanie młodych Niemców w politykę. Na przykładzie Partii Piratów prelegentka przedstawiła odpowiedź młodszej części społeczeństwa naszych zachodnich sąsiadów na sytuację polityczną: brak wiary w sprawdzone sposoby prowadzenia polityki, szukanie nowych rozwiązań znalazły wyraz m.in. w płynnej strukturze Partii Piratów a także mobilności i kreatywności jej członków. Wskazane kwestie dały asumpt

do porównania postrzegania polityki wśród młodzieży polskiej i niemieckiej. Podobne efekty przyniósł kolejny referat Igi Sobczak, która prezentowała podejście niemieckiej młodzieży do sportu. Na podstawie statystyk można było zaobserwować różnice pomiędzy możliwościami oferowanymi w Polsce i w Niemczech – właśnie ten aspekt uznany został za kluczowy przy ocenie sytuacji w Niemczech, gdzie sport uprawia dziewięć milionów młodych ludzi. Nie zabrakło również akcentu językoznawczego – Katarzyna Dulat przedstawiła w swym wystąpieniu język niemieckiej młodzieży zamieszkałej w miastach z dużym odsetkiem migrantów, tzw. *Kiezdeutsch*. W ten sposób można było przekonać się o wielu czynnikach, które wpływają na język i kulturę naszych zachodnich sąsiadów.

W ostatniej, czwartej części podjęty został temat wychowania i edukacji w Niemczech. Anna Mikołajczak przedstawiła w swym referacie trudności integracyjne w niemieckich szkołach i wskazała na podejmowane przez nie próby wykorzystania pozytywnych aspektów wielokulturowości społeczeństwa niemieckiego w procesie edukacji. W kolejnym referacie wygłoszonym przez mgr Olenę Kotvytską przedstawione zostały możliwości studiowania w Niemczech i Austrii. Była to możliwość wymiany doświadczeń i uzyskania informacji na temat szerokiej oferty stypendiów i wymian studenckich. Związany z tematem wychowania i edukacji był referat Michaliny Albrecht, która w swym wystąpieniu wskazała na problemy młodych we współczesnych Niemczech. Po raz kolejny była to możliwość do szukania podobieństw i różnic pomiędzy społeczeństwami polskim i niemieckim.

Interdyscyplinarny charakter konferencji z jednej strony pokazał, jak szerokim pojęciem jest ‘młodość’ i w jak wielu dziedzinach znajduje ona odzwierciedlenie. Z drugiej strony spotkanie w tak niejednorodnym gronie umożliwiło ciekawe i wieloaspektowe spojrzenie na to zagadnienie. Konferencję można uznać za udaną, co jest bodźcem dla Kulturowego Koła Naukowego do podejmowania kolejnych inicjatyw.

Zdjęcia z konferencji dostępne są pod adresem:

<https://picasaweb.google.com/d.a.gortych/MODZIKonferencja1062012R>